



בש"פ 4064/20 - מדינת ישראל נגד פחריחשאש, רמזי חשאש

בבית המשפט העליון

בש"פ 4064/20

לפני: כבוד השופט ע' גרוסקופף

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיבים: 1. פחריחשאש
2. רמזי חשאש

בקשה ראשונה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק
סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: ו' בתמוז התש"ף (28.06.20)

בשם המבקשת: עו"ד חיים שוייצר

בשם המשיב 1: עו"ד סאהר פאר

בשם המשיב 2: עו"ד יניב אביטן

החלטה

לפניי בקשה ראשונה להארכת מעצרו של המשיבים 1 ו-2 מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62(א) ל[...],
התשנ"ו-1996 (להלן: "חוק המעצרים").

רקע והשתלשלות העניינים

עמוד 1



1. על פי עובדות כתב האישום, המשיבים, אב ובנו (להלן: "המשיב 2" ו-"המשיב 1", בהתאמה), גרים עם משפחתם בג'סר א-זרקא, בשכנות למתלון. ביום 8.9.2019 בשעה 22:30 לערך פרץ סכסוך בין המשיבים למתלון, אשר נסוב על המוזיקה הרועשת שהשמיע האחרון. עקב עימות זה, בסמוך לשעה 22:46, הצטיידו המשיבים בכלי נשק ובכדורים, נשאו אותם בצוותא, וירו לפחות 4 כדורים מהנשק, כאשר המשיב 1 ירה לפחות שניים מהם לעבר רגלי המתלון, וזאת בעידוד המשיב 2. כתוצאה מכך שני קליעים פגעו בקרסול המתלון, ונגרמו לו שני פצעי ירי ושבר ריסוק בקרסול. בגין מעשים אלו, הוגש ביום 2.10.2019 כתב אישום המייחס לכל אחד מהמשיבים ביצוע עבירות בנשק, לפי סעיפים 144(ב) ו-29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), ועבירת חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיפים 329(א) ו-29 לחוק.
2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה לעצור את המשיבים עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם (מ"ת 1247-10-19 מדינת ישראל נ' חשאש). בהחלטה מיום 2.10.2020 קבע בית המשפט המחוזי (כב' השופט ניצן סילמן) שקיים "ניצוץ ראייתי" להוכחת האשמה של המשיבים וכי טיב האישום מקים עילת מעצר. נוכח האמור, הורה בית המשפט על הארכת מעצרם של המשיבים עד למתן החלטה אחרת.
3. במסגרת דיון שהתקיים ביום 10.10.2019, הסכימו הצדדים על קיומן של ראיות לכאורה. כמו כן, בא-כוח המשיב 2 טען כי יש להבחין בין המשיבים, בין היתר, בשל גילם, מצב בריאותם והראיות ביחס לכל אחד מהם, וכן ביקש כי תיבחן חלופת מעצר בעניין המשיב 2. בסיום הדיון הורה בית המשפט המחוזי על עריכת תסקירי שירות מבחן בכל הנוגע למידת מסוכנותם של המשיבים, והתאמתם למעצר בפיקוח אלקטרוני או חלופת מעצר, ובכלל זה התאמת מפקחים למלאכת הפיקוח.
4. ביום 4.11.2019 הוגש תסקיר שירות המבחן בעניינו של המשיב 2 וביום 5.11.2019 הוגש תסקיר ביחס למשיב 1. במסגרת התסקירים תוארו נסיבות חייהם המורכבות של המשיבים, ובכלל זה אירוע השריפה הטראגי, שפקד את משפחתם בשנת 2006, ואשר במהלכו נספו שניים מילדיו של המשיב 2, ושניים אחרים סבלו מכוויות קשות. עוד צוין כי אין לחובת המשיבים הרשעות קודמות. בנוסף, צוין כי המתלון מסרב לעריכת סולחה עם המשיבים, שכן הוא חש מאוים מהם.
5. על פי התסקיר בעניין המשיב 1, מדובר בבחור בן 19 שגדל במשפחת אומנה לאחר האירוע שפקד את משפחתו, גילה קושי להשתלב במסגרות חינוך, ומתקשה ליתן אמון בגורמי טיפול ודמויות בעלות סמכות. יחד עם זאת, נכתב בתסקיר כי בשנים האחרונות המשיב 1 הצליח להשתלב במסגרות שונות, ולא היה מעורב באירועים חריגים. משכך, קבע שירות המבחן שקיים פער משמעותי בין התנהגות המשיב 1 טרם האירוע הנדון לבין המעשים המיוחסים לו בכתב האישום.
6. לפי התסקיר בעניין המשיב 2, מדובר באדם בן 46 הסובל מבעיות רפואיות, אשר גדל במשפחה טובה, אך ללא מענה מספק לצרכיו הרגשיים. אף על פי כן, התרשם שירות המבחן כי במהלך השנים שמר המשיב 2 על תפקוד תקין במישור המשפחתי והתעסוקתי, ולא היה מעורב באירועים חריגים. כמו כן, שירות המבחן קבע כי המשיב 2 שולל היבטים תוקפניים בהתנהגותו ונוקט בהתייחסות הגנתית בנוגע לנסיבות מעצרו.



7. נוכח האמור בתסקירים, לרבות העדר קיומו של עבר פלילי, התקשה שירות המבחן להעריך את רמת מסוכנותם של המשיבים, וקבע כי אין באפשרותו להמליץ על שחרורם לחלופת מעצר או העברתם למעצר בפיקוח אלקטרוני. זאת, על אף התרשמותו החיובית מהמפקחים שהציעו המשיבים במסגרת בחינת האפשרות לחלופת מעצר.

8. ביום 6.11.2019 נעתר בית המשפט המחוזי לבקשת המשיבים והורה לשירות המבחן להגיש תסקירים משלימים ביחס לשאלת מסוכנותם. כעבור כשבועיים, הוגשו לבית המשפט התסקירים המשלימים, במסגרתם שב שירות המבחן על קביעתו לפיה לא ניתן להעריך את מידת המסוכנות הנשקפת מהמשיבים, ולכן שירות המבחן לא יכול להמליץ על העברתם למעצר בפיקוח אלקטרוני או על שחרורם לחלופת מעצר.

9. במסגרת דיון שנערך ביום 20.11.2019 טענו באי-כוח המשיבים כי התסקירים, הן הראשונים והן המשלימים, אינם שליליים ביחס לאפשרות של חלופת מעצר. ברם, בסיום הדיון, הורה בית המשפט המחוזי על מעצר המשיבים עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. זאת, נוכח רמת מסוכנותם הגבוהה אשר נלמדת מטיב העבירות המיוחסות להם ומנסיבות האירוע – המעידות על העדר שיקול דעת וחוסר יכולת לרסן דחפים מצד המשיבים. בית המשפט סבר כי הכלל בעבירות בהן נעשה שימוש בנשק חם על מנת לפגוע באחר הוא השמת הנאשם במעצר מאחורי סורג וברח, וכי המשיבים לא הוכיחו שעניינם מצדיק חריגה מהכלל האמור. בהקשר זה, התחשב בית המשפט בעמדת המתלונן, ובעובדה שתסקירי המבחן אינם מגלים מאפיינים חיוביים של המשיבים, אף שהם נעדרים הכרעה מפורשת לעניין מידת מסוכנותם. נוכח האמור, סבר בית המשפט כי אין מקום להתייחס להתרשמות שירות המבחן מהמפקחים המוצעים.

להשלמת התמונה, יצוין כי המשיב 2 הגיש ערר על החלטה זו, אך חזר בו והערר נמחק (בש"פ 7899/19 חש"ש נ' מדינת ישראל (5.12.2019)).

הבקשה להארכת מעצר

10. ביום 21.6.2020 הגישה המבקשת בקשה ראשונה להארכת מעצרו של המשיבים מעבר ל-9 חודשים, היא הבקשה המונחת לפניי (להלן: "הבקשה"). זאת, בטענה למסוכנות הגבוהה הנשקפת מהמשיבים, אשר נלמדת, לשיטת המבקשת, מהמעשים המיוחסים להם, מנסיבות האירוע ומהמתואר בתסקירי שירות המבחן. לעניין זה, מציינת המבקשת כי אין להבחין בין חומרת מעשיהם של המשיבים, שכן המשיב 2 עודד את בנו, המשיב 1, לבצע את הירי. כמו כן, טענה המבקשת כי כבר התקיימה ישיבת הוכחות ראשונה בתיק, ונקבעו ישיבות הוכחות לחודש יולי 2020, כך שניתן לקדם את ההליך הפלילי באופן ממשי.

11. ביום 28.6.2020 התקיים לפניי דיון במעמד הצדדים, במסגרתו שבה המבקשת על עיקר טענותיה. בא-כוחו של המשיב 1 הדגיש במסגרת הדיון את עברו הפלילי הנקי, את נסיבות חייו המורכבות, וכן טען שנקודת האיזון נוטה כעת לשחרורו של המשיב 1, בשל פרק הזמן שחלף ממועד מעצרו. בא-כוחו של המשיב 2 העלה טענות זהות ביחס למרשו, והוסיף כי יש להבחין בין חומרת המעשים של כל אחד מהמשיבים וכן יש להתחשב במצבו הבריאותי של המשיב 2.



12. לאחר עיון בבקשה ושמיעת טענות באי כוח הצדדים, סבורני כי דין הבקשה להתקבל.

13. כידוע, בבואו להכריע בבקשה להארכת מעצר לפי [] לחוק המעצרים, נדרש בית המשפט לאזן בין חירות הנאשם לבין הגנה על ביטחון הציבור ותקינות ההליך הפלילי. מלאכת איזון זו נעשית, בין היתר, על יסוד שיקולים אלו: משך שהותו של הנאשם במעצר; קצב התקדמות ההליך העיקרי; חומרת העבירות המיוחסות לנאשם; רמת המסוכנות הנשקפת ממנו לביטחון הציבור; והחשש לשיבוש הליכי משפט ולהימלטות הנאשם מאימת הדין (ראו, מיני רבים: בש"פ 3877/18 מדינת ישראל נ' כאטר, פסקאות 20-17 (28.5.2018); בש"פ 7265/19 מדינת ישראל נ' ג'בארין, פסקה 8 (14.11.2019)). יחד עם זאת, ככל שתקופת המעצר מתארכת, כך נעה נקודת האיזון לעבר זכותו של הנאשם לחירות. על כן, לאור הימשכות המעצר נדרש בית המשפט לשוב ולבחון את האפשרות להשיג את מטרת המעצר באמצעות חלופת מעצר, תוך התחשבות במכלול השיקולים האמורים (ראו: בש"פ 4084/15 מדינת ישראל נ' דלו, פסקה 8 (25.6.2015); [] מדינת ישראל נ' דניאלי, פסקה 9 (6.10.2019)).

14. יישום אמות מידה אלו על המקרה שלפניי מוביל למסקנה כי יש לקבל את הבקשה ולהורות על הארכת מעצרו של המשיבים. בענייננו, המסוכנות הנשקפת מהמשיבים נובעת משני שיקולים מרכזיים: האחד, חומרת העבירות המיוחסות למשיבים - גרם חבלה בכוונה מחמירה ושימוש בנשק חם על מנת לפגוע - מקימה חזקת מסוכנות סטוטורית בהתאם לסעיף 21(ג)(4) לחוק המעצרים; והשני, נסיבות ביצוע העבירות, שכן מדובר בנקיטת אלימות חמורה בגין סכסוך על זוטי דברים. אכן, המשיבים נעדרים עבר פלילי, והתסקירים בעניינם אינם כוללים קביעה מפורשת לעניין מידת מסוכנותם. ואולם, יש להתחשב בכך שהסכסוך בין המשיבים למתלונן טרם הסתיים, ושקצב התקדמות ההליכים בתיק העיקרי אינו חריג, בהתחשב בתקופת החירום הנוכחית ובמועדי ההוכחות שנקבעו. על כן, באיזון בין מכלול השיקולים הרלוונטיים, סבורני שבשלב הנוכחי טרם הוסטה נקודת האיזון לעבר העברת המשיבים למעצר בפיקוח אלקטרוני, קל וחומר לשחרורם לחלופת מעצר.

15. ויובהר, מצויים אנו בהארכת מעצר ראשונה על פי סעיף 62 לחוק המעצרים, ובשלב זה כאמור הכף עודה נוטה לכיוון הותרת המשיבים מאחורי סורג ובורח. ואולם ככל שמתמשכים ההליכים בעניינם של המשיבים עשויה נקודת האיזון להשתנות, ולהצדיק הקלה בתנאי מעצרו. כך במיוחד בשים לב לנסיבות חייהם הקשות והמצערות, להיותם נעדר עבר פלילי ולגילו הצעיר של המשיב 1. זכות המשיבים להגיש בקשה לעיון חוזר בתנאי המעצר שמורה להם, וזאת אפילו במהלך תקופת ההארכה הנוכחית. ככל שתוגש בקשה כזו, היא תבחן על ידי בית המשפט קמא, בסיוע תסקיר משלים עדכני, על פי מיטב שיקול דעתו.

16. סוף דבר: הבקשה להארכת מעצר מתקבלת איפוא. מעצרו של המשיבים 1 ו-2 מוארך בזאת בהתאם לסעיף 62 לחוק המעצרים, ב-90 ימים נוספים החל מיום 2.7.2020 או עד למתן פסק דין בת"פ 1211-10-19 בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם.

ניתנה היום, ח' בתמוז התש"ף (30.6.2020).



ש ו פ ט
